

مطالعه بزه دیدگی روانی زنان در دوران پس از زایمان

زهرا سامان

دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران (نویسنده مسئول)
zawra.saman@gmail.com

چکیده

از نیمه دوم سده بیستم جرم‌شناسان دیدگاه‌های خود را پیرامون بزه تغییر داده و بزه را امری فراتر از بزهکار در نظر گرفتند و در این راستا بزه دیده را نیز مطمح نظر قرار دادند. بر همگان آشکار است که در طول تاریخ بشریت هیچگاه جوامع عاری از جرم و خشونت نبوده است. لکن آنچه جوامع را در این زمینه از یکدیگر متمایز می‌سازد: نحوه چگونگی برخورد با بزه دیدگان و بزه کاران است. مطالعات بزه‌دیده‌شناسی در بستر سایبر، نشان می‌دهد که زنان در دوران پس از زایمان، از جمله «آسیب‌پذیرترین اقشار» در فضای مجازی هستند. آنچه بر نگرانی‌ها می‌افزاید این است که با پیدایش و رواج شبکه‌های اجتماعی، به‌صورت تصاعدی بر رشد بزه‌دیدگی زنان در دوران پس از زایمان افزوده شده است. مقابله با بزه‌دیدگی زنان در دوران پس از زایمان، درگرو علت‌شناسی دقیق مسئله و اتخاذ تدابیر مناسب برای مقابله و حذف عوامل جرم‌زا است. امروزه در عصر غلبه دنیای مجازی بر دنیای حقیقی با گسترش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی و در پی آن عناصر هویت ساز فردی، دستخوش تغییرات کمی و کیفی وسیعی قرار گرفته است. زنان در دوران پس از زایمان به عنوان بخش عمده‌ای از کاربران شبکه‌های اجتماعی به واسطه شاخصه‌های جسمی و روانی بیش از هر زمانی در معرض تهدیدها و آسیب‌های روانی قرار دارند. یکی از انواع آسیب‌ها که در چارچوب دانش روانشناسی اجتماعی قابل تبیین است، «خود ابره سازی» است. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر اجرا توصیفی - پیمایشی است.

کلید واژه‌ها: شبکه‌های اجتماعی، خود ابره سازی، پیشگیری اجتماعی، بزه دیدگی روانی زن، دوران پس از زایمان.

۱. مقدمه

به طور کلی دو نگرش درباره پیدایش جرم‌شناسی و تحولات آن وجود دارد. رهیافت اروپایی که پیدایش جرم‌شناسی را در مکتب اثبات‌گرا و تحول آن را در بستر علم باوری قرن نوزدهم به این سو تحلیل می‌کند و رهیافت انگلو آمریکن که پیدایش جرم‌شناسی را به عصر کلاسیک مربوط میدانند و بر پایه این دو رهیافت جرم‌شناسی را میتوان به سه دوره اصلی تقسیم کرد که عبارت‌اند از دوره غیر علمی دوره علمی و دوره پسا علمی در دوره غیر علمی بیشتر بر پدیده جرم متمرکز می‌باشد تا مجرم و مطالعات انجام شده در این دوره بیشتر جنبه فلسفی داشته و تا مدت‌ها عمل بزهکارانه را نتیجه یک نوع جبر سرنوشت می‌پنداشتند که گریز از آن اجتناب‌ناپذیر بود که این دوره را دوره جرم‌مداری مینامند و دوره علمی را به دلیل تمرکز بر شخص بزهکار دوره بزهکار‌مداری مینامند. دوره پسا علمی نیز که به دوره جرم‌شناسی متقابل تعبیر شده

است به تحولات جرم شناسی در فرایند عبور از جریان اصلی علمی تجربی و نظریه های انتقادی و گرایشهای نوین جرم شناسی در قرن بیستم می پردازد (رایجیان، اصلی ۱۳۹۸: ۶۹).

تئوری های فرصت که در دوره اول مطرح شدند علاوه بر اذعان به این امر که فرصتهای جرم می توانند به حوزه های گوناگون تعلق داشته باشند ادعا میکند که عاملهای مربوط به فرصت ها در حوزه های گوناگون با یکدیگر هم کنشی دارند و در نتیجه یک عامل خطرزای بزه دیدگی در همه حوزه ها یکسان نمی باشد و از منظر این دیدگاه خطر کلی بزه دیدگی حاصل کنش دو سویه میان عامل خطرزای شخصی با خطرات موجود در محیط های گوناگون است (ورایی، ۱۳۹۳: ۱۳۸۷) و نظریه شتاب دهنده گی یا نقش آفرینی بزه دیده در رخداد جرم به نقش بزه دیده در ارتکاب جرم می پردازد.

بزه دیده در حقوق کیفری با عناوینی چون مجنی علیه و یا شاکی مورد توجه قانونگذار قرار گرفته و در متون فقهی نیز به زبان دیده از جرم، به طور کلی، مجنی علیه اطلاق می شود ولی در هر جرم زیان دیده اصطلاح خاص خود را دارد مثل مسروق منه در سرقت و مجروح و مقتول در جرائم علیه اشخاص.

تاریخ حقوق کیفری با نقش بزه دیده در وقوع عمل مجرمانه و نیز نقش او در دعاوی کیفری آشنا است بزه دیده از همان بدو تولد حقوق کیفری نقش عمده ای در دعاوی کیفری ایفا می کرده و در واقع به تنهایی بازیگر نیمی از این صحنه بوده است، بسیاری از جرم شناسان از جمله عزت فتاح، فون هنتیگ (Von Hentig) را بنیانگذار بزه دیده شناسی نوین می دانند و کتاب وی را منشور بزه دیده شناسی به حساب می آورند بنابراین بزه دیده شناسی علمی، تقریباً هفتاد سال پس از پیدایش جرم شناسی علمی (با انتشار کتاب انسان بزه کار لمبروزو در سال ۱۸۷۶) در نیمه قرن بیستم به وجود آمد (ابراهیم آبادی: ۱۳۹۲)

«بزه دیده شناسی بدون هیچ بحث و تردیدی شاخه ای از جرم شناسی به شمار می رود، بزه دیده شناسی به هر مساله ای که مربوط به بزه دیده باشد توجه می کند: شخصیت بزه دیده، ویژگی های زیست شناختی، روان شناختی و اخلاقی او، مشخصه های اجتماعی- فرهنگی اش، روابطش با مجرم و بالاخره مشارکتش در وقوع جرم».

۲. تبیین های جرم شناختی: نظریه های فرصت جرم

نظریه های فرصت جرم بیشتر بر پایه مشخصات فردی بزه دیده یعنی جذابیت هدف، دسترسی فردی و محافظ های وی ایجاد میگردد. از سوی دیگر شرایط محیطی پدید آورنده انگیزه برای بزه کار است. به عقیده ترنس میت و رابرت میر، جرم بر اثر هم کنش عامل های ساختاری پدید آورنده جرم در محیط و شاخصهای آسیب پذیری در میان شهروندان که آنها را هدف برگزیده ای برای بزه دیدگی میسازد تحقق می یابد. نظریه های انتخاب عقلانی یا گزینش خرد، بنیاد فعالیتهای روزمره و سبک زندگی و فضاهای قابل دفاع در دوره غیر علمی جرم شناسی که به عصر جرم مداری نیز معروف است تبیین شده است که درباره علل وقوع جرم است و به عنوان نظریه های فرصتهای جرم شناخته میشوند و این نظریه ها علاوه بر اذعان به این امر که فرصتهای جرم میتوانند به حوزه های گوناگون تعلق داشته باشند ادعا می کند که عامل های مربوط به فرصتها در حوزه های گوناگون با یکدیگر هم کنشی دارند.

۳. نظریه گزینش خرد بنیاد

بی تردید تصور و اندیشه مجرمانه تصمیم بر ارتکاب تهیه مقدمات و عینیت یافتن عملیات اجرایی جرم تابع سنجش مضار و منافع رفتار ارتكابی است.

بکاریا را نخستین کسی دانسته اند که این نظریه را در چارچوب مفهوم اراده آزاد تبیین کرد. به باور بکاریا کیفر باید با شدت جرم و خطرناکی بزهکار متناسب باشد؛ به طوری که هزینه جرم همواره از فایده آن بیشتر شود. در این صورت کسانی که سودای ارتکاب جرم را در سر می پروراند از ارتکاب جرم بازداشته می شوند؛ زیرا محاسبه خرد بنیاد آنان را به این سمت وامی دارد. دومین کسی که پایه های نظریه گزینش خرد بنیاد یا همان انتخاب عقلانی را مطرح کرد بنتام بود. به باور او بزهکار فردی، آزاد باهوش و عاقل است که به طور واقعی دست به محاسبه سود و زیان ارتکاب جرم میزند و در واقع انتخاب عقلانی یا همان گزینش خرد بنیاد به دنبال آن است که جرم چگونه رخ داده است بی آنکه الزاماً مدارکی دال بر اینکه چرا رخ داده است، لازم باشد.

جرم شناسان استدلال کنند که بزهکاران احتمالی با یک حسابگری عقلانی یا خرد بنیاد در فرصت های ارتکاب جرم عمل میکنند؛ بنابراین همیشه افرادی هستند که اگر فرصتی بیابند مرتکب جرم میشوند و در واقع این نظریه یکی از نظریه های اصلی است که به جرم شناسی محیطی به نوعی اشاره دارد و احتمال هایی مانند دیده شدن آسانی ورود به محل ارتکاب جرم و امکان فرار را بی آنکه شناسایی شوند در نظر میگیرند زنان و دختران وقتی در معرض بزه قرار گیرند و قربانی میشوند اغلب به دنبال توضیح و توجیه کردن بزه ارتكابی می باشند و این توجیهات میتواند بزهکار را آسوده و تبرئه کند و منجر به بخشودگی رفتار خشونت آمیز می گردد و بدین ترتیب حتی بزهکار را به تکرار عمل ترغیب میکند بزهکار در نظر خودش، خود را تأیید شده می بیند. بدین معنا که «اعمال من هیچ پیامدی ندارد» و «اتفاقی برای من نمیافتد» یا بزه دیده از من می ترسد و شکایت نمی کند».

۴. نظریه های فعالیتهای روزمره و سبک زندگی

اگرچه وقوع بزهکاری در پرتو عوامل چندگانه تحلیل می شود، اما ساختار و شرایط زندگی افراد جامعه میتواند یکی از عوامل تأثیر گذار در پدیده مجرمانه باشد با توجه به نظریه بنیادی انتخاب خرد بنیاد یا عقلانی فرصتهای ارتکاب جرم که بزهکاران احتمالی همواره به آنها عمل می کنند، به فعالیتهای روزمره و سبک زندگی آنها بستگی دارد سبک زندگی نقشهای مبتنی بر جنسیت و محدودیتهای اجتماعی منحصر به روابط جنسی نقش راهبردی در تشریح متفاوت بودن خطر بزه دیدگی افراد دارد متناسب با نوع جرم این احتمال وجود دارد که یک شخص صرفاً به دلیل نوع جنسیت خود در معرض خطر شدید بزه دیدگی باشد (افراسیابی، ۱۳۹۳: ۱۲۹۱).

این نظریه فرض میکند که سه عامل برای بروز رخداد مجرمانه ضروری است (۱) وجود یک بزهکار با انگیزه (۲) وجود یک آماج یا بزه دیده متناسب؛ (۳) نبود یک نگهبان یا محافظ. بدین ترتیب دگرگون ساختن اثر یکی از این عواملها برای خنثی کردن فرصت جرم و یا پیشگیری از آن ضروری است (نجفی ابرند آبادی ۱۳۹۳).

جرم شناسانی که در ابتدا به تبیین این نظریه پرداخته اند استدلال میکنند که برخی از تغییر و تحولات جهان امروز فرصت های مجرمانه گسترده ای را فراهم ساخته اند که در تغییر فعالیتهای روزمره و سبک زندگی افراد ریشه دارند. در همین راستا پاتریشیا و پل برنتینگهام جرم شناسان کانادایی در سال ۲۰۰۸ نظریه الگوی جرم را معرفی کردند که به موجب آن بزهکاران به طور معمول در ناحیه هایی دست به ارتکاب جرم می زنند که در جریان فعالیتهای روزمره برایشان شناخته شده بوده است. این مهم در بزه دیدگی زنان نیز میتواند مد نظر قرار گرفته و با در نظر داشتن سبک زندگی ایشان و فعالیت های روزمره آنها در پرتو آموزه های بزه دیده شناسی آبی تحلیل شود (وجدانی فخر و دیگران، ۱۴۰۰: ۱۶). افزون بر این شهروندان نیز از طریق اخبار و گزارش رسانه ها در جریان رویدادهای جنایی و نیز طرز کار و عملکرد عدالت کیفری قرار میگیرند (نجفی ابرند آبادی ۱۳۹۵: ۴۸). این مهم نیز می تواند در افزایش ترس از بزه دیدگی در میان زنان موثر باشد.

۵. بزه دیدگی برخاسته از فعالیتهای روزمره و سبک زندگی

مفهوم سبک زندگی یکی از مهمترین چارچوبهای تبیینی در مباحث جامعه شناسی و مطالعات فرهنگی در دهه های اخیر بوده است. سبک زندگی مفهومی میباشد که با طیفی از متغیرهای فردی، فرهنگی، دینی و اجتماعی و محیط زیستی گره خورده است که در توصیف و تحلیل نیازمند رویکردی میان رشته ای میباشد به عبارت دیگر تفاوتها و تمایزهای فردی و روانشناختی به ویژه در موضوعی مانند سبک زندگی بر خلاف نظریه های کلاسیک روان شناختی، امری صرفاً فردگرایانه و شخصیتی محسوب نمیشود بلکه به شدت با ساختار و متن اجتماعی و بافت و سرمایه فرهنگی و محیط در تعامل هستند (ابراهیم آبادی: ۱۳۹۲)

سبک زندگی در نگاهی کلی، به الگوی منحصر به فرد از ویژگیها و عاداتهای رفتاری انسان در زندگی روزمره و موقعیت های اجتماعی اشاره دارد. سبک زندگی نسبت بزرگی با زندگی جاری و روزمره دارد که در اشکال مختلف زندگی مانند سبک پوشش سبک، خوردن سبک، موسیقی، سبک فراغت، سبک یادگیری و سبک مدیریت به کار میرود. هر چند در سالهای اخیر مفهوم سبک زندگی بیشتر توسط رویکردهای جامعه شناسی و مطالعات فرهنگی و در حوزه الگوهای مصرف و کاربرد آن در میان گروه ها و طبقات گوناگون اجتماعی مورد استفاده قرار گرفته است اما سرچشمه های آن را باید در روانشناسی جستجو کرد. فرآیند شکل گیری و تغییر در سبک زندگی به هیچ عنوان ساده نیست. عوامل بسیاری موجب پدید آمدن یک سبک و سپس اوج گیری یا نزول و خاموشی یک سبک در زندگی و اجتماع میشوند. این عوامل تا حدودی خارج از کنترل دولت ها است و به شدت تحت تأثیر تغییرات فرهنگی و محیط زیستی و اجتماعی و تحولات در انگیزش ها، رجحانها و الگوهای رفتاری تک تک افراد یک جامعه میباشد سبک زندگی هر چند ابتدا، امری مبتنی بر انتخابهای فردی و متکی بر هویت های شخصی است اما آن را به ویژه در مرحله عمومی شدن نمیتوان بی توجه به بافت اجتماعی و فرهنگی مورد تجزیه و تحلیل قرارداد. زنان و دختران برای نمونه با توجه به خصوصیات فیزیولوژیکی که دارند در خشونت های محیط زیستی آسیب پذیرتر هستند موضوع گرمایش جهانی نیز در مقیاسهای متفاوت اثرات و تبعاتی بر روی سبک زندگی زنان خواهد داشت با مطالعه تعارضات محیط زیستی از جمله توزیع ناعادلانه اکولوژیک به راحتی میتوان دریافت که همین امر باعث بروز خشونت علیه زنان خواهد شد. برای نمونه محدود بودن دسترسی به آب و غذا و رویدادهای آب و هوایی غیر معمول معاش خانواده های آسیب پذیر را دشوار و در نهایت منجر به مهاجرت های اجباری (که اغلب زنان تابع تصمیمات همسران و پدران خود هستند) و تغییر سبک زندگی آنان خواهد شد و نباید فراموش کرد که خشونت های محیط زیستی یکی از مهمترین اختلالات اجتماعی عصر مدرن علیه زنان است که مورد غفلت قرار گرفته است. (نجفی ابرند آبادی ۱۳۹۳).

۶. تبیین های بزه دیده شناختی نظریه های بزه دیدگی

اگرچه قانون مطالعات جرم شناسی اثباتی از همان ابتدا بر شخص بزهکار متمرکز بود، ولی از نیمه قرن بیستم به ویژه از دهه ۴۰ میلادی به تدریج به سوی مطالعه بزه دیده نیز جهت گیری یافت. این مطالعات ابتدا به پیدایش دوره ای انجامیدند که از رویکردی علت شناسانه، با مقصر انگاشتن بزه دیده به عنوان یکی از کنشگران پدیده مجرمانه به دوره سرزنش بزه دیده معروف است و سپس وارد مرحله ای شد که موضوع حمایت از بزه دیدگان را به منزله هدف اصلی خود برگزید و آن را به عنوان دوره کمک به بزه دیده یا دفاع از بزه دیده میشناسند (رایجیان اصلی، ۱۳۹۸: ۶۹). نظریه شتاب دهنده بزه دیده که در نظریه سرزنش بزه دیده ریشه دارد به عنوان یکی دیگر از نظریه های فرصت جرم در جرم شناسی شناخته شده است.

۷. نظریه نقش آفرینی بزه دیده در رخداد جرم

بی شک یکی از اضلاع فرایند بزهکاری علاوه بر جرم و مجرم بزه دیده است. جایگاه بزه دیده در وقوع جرم از منظر مختلف قابل بررسی می‌باشد. در این میان با فاصله گرفتن از بزه دیده شناسی که متضمن حمایت مطلق از بزه دیدگان بود، نقش بزه دیده در تسریع فرایند بزهکاری و حتی سرزنش وی مورد بررسی قرار می‌گیرد (دارابی: ۱۳۹۸). نظریه شتاب دهنده نقش آفرینی بزه دیده در رخداد جرم فرض می‌گیرد که بزه دیده یک عامل مهم در علت شناسی رخداد مجرمانه است که با کنش و رفتار خود ارتکاب جرم از سوی بزهکار را سبب می‌شود، به آن شکل می‌دهد و در واقع آن را شتاب می‌دهد. اگرچه از همان دهه های ابتدای قرن بیستم بحث های درباره نقش تحریک آمیز برخی بزه دیدگان در پدیده مجرمانه قتل مطرح شدند، ولی فون هنتینگ جرم شناس آلمانی بود که با معرفی بزه دیده به مثابه عامل کنشگر در رخداد مجرمانه این نظریه را سازماندهی کرد. وی در سال ۱۹۴۱ در کتاب بزهکار و بزه دیده، او، بزه دیدگان را یکی از کنشگران جرم می‌پنداشت که بر پایه نقشی که در رخداد مجرمانه دارند دسته بندی میشوند (رایجیان، ۱۳۹۰). هنتینگ بر این اساس استدلال میکرد که بزه دیدگان از گذر رضایت دادن به ارتکاب آسان کردن فرایند ارتکاب جرم تشویق و ترغیب بزهکار یا تحریک او نقشی علی در رخداد مجرمانه ایفا می‌کنند (رایجیان اصلی، ۱۳۹۸).

۸. حالت های نقش آفرینی یا شتاب دهنده

مهم ترین نظریه ای که در رهیافت بزه دیده شناسانه زنان میتوان به آن استناد کرد؛ نظریه شتاب دهنده بزه دیده است که بر اساس این نظریه بزه دیده در فرایند ارتکاب رفتار مجرمانه نقش دارد و به اعتبار این نقش بزه دیده مستحق سرزنش است. از آنجا که شتاب دهنده بزه دیده ممکن است مستقیم کنشگرانه یا نامستقیم کنش پذیرانه باشد نقش شتاب دهنده مستقیم یا غیر مستقیم بزه دیده را باید در هر جرم به طور جداگانه در نظر گرفت برای نمونه در بزه اسیدپاشی به نظر میرسد که نقش شتاب دهنده بزه دیده بر حسب مورد می تواند مستقیم یا غیر مستقیم باشد (رایجیان، اصلی ۱۳۹۸) با وجود این گذشته از نقش تحریک کننده یا شتاب دهنده بزه دیده در فرایند ارتکاب جرم او شایسته بهره مندی از حق های مشخص و حمایت های ویژه ای است. در خصوص این نظریه بزه های مختلفی مانند سرقت و تجاوز را نیز میتوان تبیین کرد. به طور کلی با توجه به نقش شتاب دهنده، زنانی که در حال مستی برای نمونه مورد تجاوز قرار گرفته بودند یا سوابق رفتارهای جنسی داشتند در بزه دیدگی خود مقصر شناخته می شدند و نقش مستقیم را ایفا می کردند علاوه بر این با این استدلال که می توانستند آن مرد را ترک کنند اما این کار را نکردند «مسئول استمرار آن رفتارهای خشونت آمیز محسوب میشدند».

۹. نقش آفرینی کنشگرانه

خصایص اولیه و کنشهای بزه دیده از قبیل سن، جنس، شرایط جسمانی به عنوان ویژگی های اولیه ای است که میتواند وی را آماج ارتکاب جرم قرار دهد بر این اساس دختر بچه ای که با زیور آلات طلا به مدرسه میرود میتواند هدف مناسبی برای سرقت قلمداد گردد، همچنین کنشهای بزه دیده از حیث گویش پوشش و رفتار به ویژه در دختران می تواند از مصادیق شتاب دهنده کنشگرانه باشد.

۱۰. نقش آفرینی کنش پذیرانه

تأثیر پذیری بزه دیده از اوضاع و احوال پیرامونی و قرار گرفتن وی در موقعیت هایی که شرایط تصمیم گیری بهینه را برای وی دشوار می سازد می تواند در پرتو شتاب دهنده کنش پذیرانه مورد بررسی و تدقیق قرار گیرد. بدین سان، عدم

برخوردار از بزه دیده از قوه عاقله لازم جهت پیشگیری از بزه دیدگی یا وجود محرومیت‌های عاطفی و... می تواند در سرعت بخشی به وقوع جرم یا تأثیر از شرایط بزه دیده نقش بسزایی داشته باشد.

در موارد زیادی بزه دیده کم و بیش حتی در عنصر مادی جرم یا تسهیل آن مشارکت دارد (نجفی ابرند آبادی، ۱۳۹۵) که میتوان به نمونه‌های از آن اشاره نمود. البته این مشارکت گاهی آگاهانه و گاهی ناشی از غفلت یا ضعف قوای جسمی و دماغی است. نمونه این امر کودکانی هستند که به ارتکاب جرم علیه خود رضایت میدهند ولی رضایت آنان توجیه کننده جرم ارتكابی توسط بزهکار نیست مثلاً یک دختر زیر سن رشد و قانونی به قصد ازدواج یا زندگی با نامزد خود به فرار از خانه پدری تمایل نشان میدهد سپس با تبانی برنامه ریزی و مشارکت کامل و رضایت در ربوده شدن خویش مشارکت میکند در مواردی نیز بزه دیده با حرکات و رفتار خود گاهی به غلط و از روی غفلت یا حتی آگاهانه اقدام می کند که فرصت ارتکاب جرم را برای مرتکب آسان سازد اصطلاح با خواسته و علم خود نیز با تسامح به معنای رضایت است و بدین معناست که شخص با میل و علاقه تصمیم به انجام کاری می گیرد و از پیامد

آن تصمیم آگاه باشد و این بدین معناست که فرد مقابل نمیتواند به واسطه حقه یا زور یا روشهای مختلفی مانند ترساندن، گفتاری اعمال زور فیزیکی تهدید به شایعه پراکنی، مست کردن فرد یا وادار کردن به مصرف مواد مخدر رضایت وی را به دست آورد.

۱۱. گونه های بزه دیدگی

از میان نظریه های بزه دیدگی نظریه سبب گری یا شتاب دهنده بزه دیده مبنایی برای یکی از جدیدترین دیدگاه هایی شده که به مدل سناریوهای بزه دیدگی معروف است. این مدل چهار گونه را بر پایه میزان قصد مجرمانه مرتکب از یک طرف و میزان سبب گری یا شتاب دهنده بزه دیده از طرف دیگر را در یک رابطه میان کنشی به تصویر می کشد (رایجیان اصلی، ۱۳۹۸).

الف: تحریک

ولف گنگ نیز مانند پیشینیان خود به نقش بزه دیده در آنچه بر وی رفته علاقه مند بود، به بیانی دیگر چگونه بزه دیده میتواند مسئول بزه دیدگی خود باشد؟ وی این مسئله را مطرح نمود که آیا بزه دیده با نشان دادن سلاح یا زدن مشت یا با نشان دادن خشونت موجب تحریک بزهکار شده است یا خیر و با توجه به گونه بزه دیدگی تحریک پذیری بزه دیده و صف زنی است که سالها مورد ضرب و شتم شوهرش قرار گرفته است و سرانجام برای رهایی و در دفاع از خود او را به قتل می رساند.

ب: مسئولیت برابر

مسئولیت برابر به حالتی اشاره دارد که بزه دیده به اندازه بزهکار در بروز رخداد مجرمانه نقش مؤثری ایفاء میکند برای نمونه بزه دیده ای برای خرید ماده مخدر به محل فروش مواد مراجعه می کند و در محل خرید با آنان درگیر میشود و ضمن ضرب و جرح ممکن است مورد تجاوز نیز قرار گیرد.

ج: بی گناهی یا بی تقصیری

بی گناهی یا بی تقصیری بزه دیده ناظر به فرضی است؛ بزه دیده در فرایند ارتکاب پدیده مجرمانه گناه و بی تقصیر است. برای نمونه یک کزرو جنسی دختری را از زمین بازی می دزدد و به او تجاوز میکند (رایجیان اصلی، ۱۳۹۸). در هر یک از این چهار گونه ها در میان کنش بزهکار و بزه دیده بر پایه میزان تقصیر هر یک از طرفها رابطه معکوسی و وارونه ای وجود دارد؛ به طوری که بزه دیده تحریک پذیر دارای بیشترین میزان شتاب دهنده یا نقش آفرینی و بزه دیده بی گناه یا بی تقصیر دارای کمترین میزان شتاب دهنده می باشد و خوب این متغیرها بر میزان مسئولیت کیفری بزهکار نیز

تأثیر می گذارند. به طوری که تحریک پذیری بزه دیده میتواند کیفیت تخفیف دهنده ای برای کیفر بزهکار باشد؛ در حالی که بی گناهی و بی تقصیری بزه دیده برعکس یک کیفیت تشدید کننده مجازات خواهد بود (ابراهیم آبادی: ۱۳۹۲)

۱۲. بسترهای اجتماعی ابژه سازی جنسی در جامعه ایران و پیامدهای آن

امروزه در جامعه ایران با توجه به آنکه ارتباط با جنس مخالف از سوی اکثریت جامعه و بویژه بخشهای سنتی، جامعه مورد قبول نیست و از سوی دیگر با توجه به افزایش سن ازدواج در ایران در سالهای اخیر و با عنایت به این موضوع که ارتباط با جنس مخالف یکی از نیازهای اساسی هر انسانی است طبیعی است که افراد از گمنامی در روابط مجازی برای ایجاد ارتباط بهره میبرند و به این دلیل که فضای مجازی امکانی را فراهم آورده است که افراد به راحتی و بدون ارائه هویت اصلی خود با دیگران ارتباط داشته باشند گرایش جوانان به استفاده از فضای مجازی برای گسترش ارتباطات خصوصا با جنس مخالف در جامعه امروز ایران بیشتر از سایر جوامع شده است. لازم به ذکر است هر چه صمیمیت بیشتری در یک خانواده وجود داشته باشد میزان گرایش فرزندان به روابط خارج از خانواده و بویژه روابط در دنیای ارتباطات مجازی کمتر خواهد بود. بر مبنای نظریه نیازهای مزلو نیاز به روابط اجتماعی با دیگران یکی از نیازهای اساسی هر فرد است که در ترکیب با نیاز به احساس امنیت تبلور می یابد (رفیع پور، ۱۳۸۴، ص ۳۵).

بنابراین هنگامی که یک فرزند و خصوصا یک دختر در بستر روابط صمیمانه با اعضای خانواده احساس تنهایی نکند و روابط اجتماعی شامل فعالیتهای خارج از خانه به میزان کافی داشته باشد به طور معمول، گرایش کمتری به ارتباطات ناایمن خارج از خانواده خواهد داشت. در این راستا متغیرهای متعددی دخالت می اما رابطه این دو متغیر به طور کلی مورد تایید است (جنا آبادی و شیرانی، ۱۳۹۵). از منظر دیگر، قضاوت و پیشداوری یکی از عناصر مهم جامعه ایرانی است و ایرانیان به سرعت بر مبنای نمادها و رفتارها به یک ارزیابی کلی درباره فرد حامل آن رفتارها میسرند (قاضی مرادی، ۱۳۸۶).

در پژوهش پیش رو تلاش شده است زمینه ها و عوامل بزه دیدگی زنان در دوران پس از زایمان در شبکه های اجتماعی - با محوریت نظریه ابژه سازی - بررسی شود و با استفاده از نظریه ها و یافته های جرم شناسی، راهکارهای پیشگیرانه مناسبی ارائه شود.

۱۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر اجرا، توصیفی - پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش ۲۷۱ نفر از دختران ۲۰ تا ۲۴ ساله دانشگاه تبریز بوده اند که میانگین سنی آنها ۲۲ است همچنین ۵۰ درصد میانی پاسخگویان بین ۲۱ تا ۲۳ بوده اند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه استاندارد و پاسخها در قالب طیف پنج درجه ای لیکرت بوده است. تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح توصیفی (فراوانی درصد، میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (آزمون تی، ضریب همبستگی پیرسون مدل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر) با استفاده از نرم افزار آماری SPSS انجام گرفته است.

در ارزیابی وضعیت اقتصادی خانواده پاسخگویان همان طور که از جدول شماره یک قابل استنباط است بیش از ۷۰ درصد خانواده پاسخگویان تا دو میلیون تومان و ۲۰ درصد حدود سه میلیون تومان در ماه درآمد داشته اند. در ارزیابی میزان تقید مذهبی پاسخگویان حدود ۷۳ درصد اهمیت زیاد و خیلی زیاد به خواندن نماز داده اند؛ اما حدود ۲۷ درصد در این حوزه تقید کمتری نشان داده اند. همچنین ۳۵۰۲ درصد از پاسخگویان از نظر نوع پوشش، انتخابی مانتویی پوشیده بودند و از نظر انتخاب پوشش، سبکی متعادل بین چادری کامل و دارای حجاب راحت را انتخاب کرده بودند؛ در حالی که حدود ۲۳ درصد چادری و

۱۴ درصد چادری کامل را به عنوان پوشش خود انتخاب کرده اند، البته ۱۵ درصد مانتویی نه خیلی پوشیده بوده اند و حدود ۱۳ درصد هم اصلاً حجاب برایشان اهمیت نداشته است. در مجموع در حالی که ۷۲ درصد از پاسخگویان اظهار داشتند که دارای پوشش مذهبی کامل بوده اند، ۲۸ درصد اظهار کرده اند که مانتویی راحت هستند یا پوشش اصلاً برای آنها اهمیت ندارد. با توجه به بافت اجتماعی سنتی و مذهبی تبریز این تغییر نگرش به سبک پوشش میتواند قابل تامل باشد.

جدول ۱. ارزیابی وضعیت پاسخ گویان

متغیرها	گزینه‌ها	درصد
مخارج خانواده	کمتر از یک میلیون	۲۲,۶
	بین یک تا دو میلیون	۴۷,۵
	سه میلیون	۱۹,۸
	بین سه تا ۵ میلیون	۵,۷
	بیشتر از ۵ میلیون	۳,۴
جدیت در نماز اول وقت	حتماً سعی می‌کنم در اولین فرصت بخوانم.	۴۲,۷
	می‌خوانم؛ اما زمانش برایم زیاد مهم نیست.	۲۹,۹
	گاهی اوقات نماز می‌خوانم.	۱۲,۳
	به ندرت و وقتی احساس نیاز کنم نماز می‌خوانم.	۵,۶
	اصلاً نماز نمی‌خوانم.	۸,۶
تقید به حجاب اسلامی	چادری کامل	۱۴,۲
	چادری	۲۲,۸
	مانتویی پوشیده	۳۵,۲
	مانتویی راحت	۱۵,۰
	پوشش برایم مهم نیست	۱۲,۷

۱۴. تبیین متغیرهای پژوهش

در این مبحث تلاش می شود متغیرهای اثرگذار بر پژوهش به شرح ذیل تبیین شوند.

۱۴-۱ حمایت اجتماعی و خانوادگی

پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک شده در سال ۱۹۸۸ توسط، زیمت، داهلم، زیمت و فارلی طراحی شد پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک شده زیمت یک ابزار ۱۲ سؤالی است که به منظور ارزیابی حمایت اجتماعی ادراک شده شامل سه خرده مقیاس دوستان، خانواده و دیگران مهم است باید توجه داشت هنگامی که میزان حمایت اجتماعی ادراک شده در محیط های اطراف یک فرد به اندازه کافی نباشد فرد از طریق دیگر مانند دوستیابی برای ارضای نیازهای حمایتی و عاطفی خود اقدام میکند (بیرامی و دیگران، ۱۳۹۳، ص ۳۴).

۱۴-۲. ترس از قضاوت منفی دیگران

این مقیاس برای اندازه گیری میزان تجربه و احساس فرد از اضطراب ناشی از ارزیابی منفی دیگران است. نسخه کوتاه این مقیاس شامل ۱۲ گویه مانند (معمولاً این دغدغه ذهنی را با خودم دارم که دیگران چه برداشتی از من و ظاهرم دارند) در این مقیاس، هر گویه بر اساس طیف پنج درجه ای لیکرت (۱- کاملاً مخالف، ۵ - کاملاً موافق) پاسخ داده شده است و نمرات بالاتر تجربه اضطراب و ترس بالاتر را نشان میدهد (دبور) و همکاران، (۲۰۱۳).

۱۴-۳. ترجیح روابط مجازی

خرده مقیاس ترجیح رابطه مجازی از پرسشنامه سنجش روابط عاطفی اینترنتی (ایرانی و عزیز، ۱۳۹۴) برای بررسی چرایی گرایش مشارکت کنندگان به روابط مجازی استفاده می‌کند. این خرده مقیاس دارای شش گویه مانند "دوستانی در اینترنت پیدا کرده‌ام که در حالت واقعی نتوانسته‌ام آنها را ببایم" می‌باشد که در قالب طیف لیکرت به پاسخگویان عرضه می‌شود. این خرده مقیاس روایی و اعتبار کافی را در مقایسه با مقیاسهای مشابه و نیز خرده مقیاس‌های دیگر این پرسشنامه مانند اعتماد، صداقت، لذت از روابط مجازی و رابطه جنسی مجازی نشان داده است.

۱۴-۴. میزان و الگوی استفاده از رسانه‌های جمعی

بر مبنای پژوهشهای قبلی برزکی و همکاران ۲۰۱۸ به سنجش میزان استفاده از شبکه‌های مجازی اینترنتی شامل تلگرام، اینستاگرام، فیسبوک پیام‌رسانهای داخلی و اتاقهای چت اقدام شد. برای بررسی میزان استفاده از رسانه‌های جمعی از پاسخگوییان خواسته شد که میزان زمانی (طیف لیکرت شامل اصلاً تا بیشتر از ۶ ساعت) را که در طول یک روز عادی (نه روزهای تعطیل) در شبکه‌های مجازی صرف می‌کنند مشخص کنند.

۱۴-۵. نظارت بدنی

این مقیاس زیر مجموعه‌ای از مقیاس آگاهی بدنی ابژه شده (مک کینلی و هایدی، ۱۹۹۶) است و شامل هشت گویه است که خود ابژه سازی زنان در دوران پس از زایمان را بر مبنای تمرکز و ارزیابی مداوم درباره بدنشان و اینکه بدنشان از دید دیگران چگونه به نظر میرسد می‌سنجد (برای مثال، "من" به طور مداوم درباره اینکه ارزیابی دیگران از ظاهر من چگونه است، فکر می‌کنم). پاسخگویان میزان مخالفت و موافقت خود با هر مورد را با استفاده از طیف لیکرت پنج درجه - ای شامل ۱) کاملاً مخالف) تا ۵) کاملاً موافق) تعیین می‌کنند.

۱۴-۶. شرم بدنی

این مقیاس زیر مجموعه‌ای از مقیاس آگاهی بدنی ابژه شده (مک کینلی و هایدی، ۱۹۹۶) است و شامل هشت گویه است که احساس منفی و شرم زنان در دوران پس از زایمان را هنگامی که فرد معیارهای بدن ایده آل را دارا نیست ارزیابی می‌کند (برای مثال هنگامی که نمی‌توانم وزن خود را کنترل کنم، احساس می‌کنم زن قابل قبولی نیستم) پاسخگویان، میزان احساسات خود در رابطه با وضعیت فعلی بدن خود را با استفاده از مقیاس لیکرت پنج درجه ای شامل ۱) کاملاً مخالف) تا ۵) کاملاً موافق) تعیین می‌کنند.

۱۴-۷. اعتماد به نفس مشروط

این مقیاس به عنوان مقیاس "میزان احساس ارزشمندی و عزت نفس فرد بر مبنای ادراک فرد از میزان مقبولیت اجتماعی و تحسین دیگران از ظاهر فرد طراحی شده است. این مقیاس کوتاه شامل ۸ گویه است؛ از آن جمله احساسات کلی من در مورد خودم به شدت تحت تأثیر چگونگی ارزیابی دیگران از من است. پژوهشهای قبلی اعتبار این مقیاس را از طریق میزان همبستگی این مقیاس با متغیرهای مرتبط مانند ترس از ارزیابی منفی تایید کرده‌اند (رابرتز و همکاران، ۲۰۱۴).

۱۵. پایایی مرکب و روایی همگرایی متغیرهای پژوهش

در جدول ۲ مقادیر مربوط به روایی همگرا (AVE) و آلفای کرون باخ و پایایی ترکیبی (CR) هر کدام از سازه‌ها آورده شده است. در پایایی مرکب، مقادیر بالای ۰/۷ نشان دهنده سازگاری درونی مدلهای اندازه‌گیری انعکاسی است همچنین برای روایی همگرایی می‌باید این مقدار بالای ۰/۵ باشد که نشان دهنده همسانی یا اعتبار درونی مدلهای اندازه‌گیری انعکاسی است.

جدول ۲: مقادیر پایایی مرکب و روایی همگرا

سازه	مخفف	پایایی مرکب (CR)	روایی همگرا (AVE)
حمایت اجتماعی	SUB	۰/۸۸۶	۰/۵۸۱
ترس از قضاوت منفی دیگران	FNE	۰/۹۱۴	۰/۵۷۳
ترجیح روابط مجازی	INT	۰/۸۹۱	۰/۵۱۰
مصرف رسانه	MC	۰/۷۸۴	۰/۵۴۸
نظارت بدنی	BS	۰/۷۲۸	۰/۴۲۵
شرم بدنی	BSH	۰/۸۶۵	۰/۵۲۴
اعتماد به نفس مشروط	CSE	۰/۷۹۵	۰/۵۶۸

جدول ۳: ماتریس همبستگی روایی و اگر در روش فورنل و لارکر

عامل	SUB	FNE	INT	MC	BS	BSH	CSE
* حمایت اجتماعی	۰/۷۶۲						
* ترس از قضاوت منفی دیگران		۰/۷۵۷					
* ترجیح روابط مجازی			۰/۷۱۲				
* مصرف رسانه				۰/۷۴۰			
* نظارت بدنی					۰/۷۵۲		
* شرم بدنی						۰/۷۲۴	
* اعتماد به نفس مشروط							۰/۷۵۴

با توجه به جدول ۲ که مقادیر پایایی مرکب و روایی همگرای سازه‌های مدل آورده شده است، میشود که تمامی مقادیر پایایی، مرکب بالای ۰/۷ میباشند که این موضوع، حاکی از تأیید سازگاری درونی مدلهای اندازه گیری انعکاسی است. همچنین تمامی مقادیر AVE نیز بالای سطح ۵/۰ است که این مطلب گویای این نکته است که شاخصهای مربوط به سنجش هر سازه از همبستگی مناسبی برخوردار میباشد در جدول ۳ نتایج روایی تشخیصی مدل آورده شده است. همانگونه که مشاهده میشود مدل اندازه گیری مربوطه دارای روایی تشخیصی در سطح سازه‌هایش میباشد و تمامی عوامل ارتباط بیشتری را با خودشان دارند؛ بدین معنی که این عوامل تعامل بیشتری را با شاخصهای خودشان در مدل دارد. این مقادیر از جذر AVE همین عوامل، حاصل شده اند.

۱۶. یافته های پژوهش

مطابق با جدول ۴ مشارکت کنندگان بیشتر از سطح میانگین احساس حمایت از طرف خانواده دوستان و دیگران را احساس کرده اند (دامنه این متغیر بین ۱۲ و ۶۰ است و میانگین در این مطالعه حدود ۴۳ بوده است) این در حالی است که متغیر ترس از قضاوت منفی دیگران دقیقاً در سطح میانگین بوده است احساس امنیت در روابط اجتماعی پایینتر از میانگین بوده است و میزان استفاده از شبکه های اجتماعی هم بسیار کمتر بوده است میزان نظارت بدنی در میان پاسخگویان در حدود میانگین و شرم بدنی ادراک شده بیشتر از حد میانگین بوده است. همچنین پاسخگویان اعتماد به نفس مشروط را در سطح متوسط به پایین احساس کرده اند. در مورد میزان استفاده از شبکه های اجتماعی در حالی که ۱۳۰۵ درصد بین یک تا ساعت دو در روز در اینستاگرام وقت گذرانی کرده اند، ۱۸ درصد بین سه تا شش ساعت در روز در اینستاگرام بوده اند باید توجه نمود که این نرخ به صورت محسوسی رو به رشد است؛ چرا که روند استفاده از اینستاگرام رشد بسیار بیشتری در مقایسه با سایر شبکه های اجتماعی داشته است. البته طبق داده ها بیشترین میزان استفاده مربوط به شبکه اجتماعی تلگرام بوده است؛ به طوری که ۴۰ درصد از پاسخگویان ۳ ساعت و بیشتر در این شبکه اجتماعی وقت گذرانده اند. سایر شبکه های اجتماعی همچون شبکه های اجتماعی داخلی، فیسبوک و چت رومها، استفاده زیادی در مقایسه با سایر شبکه ها نداشته اند.

البته باید توجه داشت که طبق فرضیه ها انتظار ما این بوده است که استفاده از این رسانه ها رابطه معنادار مستقیم با شرم بدنی باید داشته باشد؛ حال آنکه در ارتباط با موضوع حاضر، این رابطه معنادار نبوده است. پژوهشهای پیشین به کرات تایید میکنند که مصرف رسانه- های جمعی و شبکه های اجتماعی سبب تشدید مراقبت بدنی و شرم بدنی میشود (وندنبوش و ایجرمنت، ۲۰۱۳، ص ۳۴)، (فردریکسون و رابرت ۱۹۹۷، ص ۹۸)، (ابری، ۲۰۰۷، ص ۷۶) و (مرادی و هانگ، ۲۰۰۸، ص ۳۴).

لازم به ذکر است که تمرکز بر اعتماد به نفس مشروط به عنوان متغیر وابسته نهایی یافته های این پژوهش را نسبت به پژوهشهای پیشین برجسته تر میکند نتایج نشان میدهند که نظارت بدنی و شرم بدنی رابطه مثبت و استواری با اعتماد به نفس مشروط دارند.

با توجه به ضرایب همبستگی که در جدول ۵ نشان داده میشود وابستگیهای دو گانه متغیرهای پژوهش قابل بررسی است که مطابق، آن مشارکت کنندگانی که احساس امنیت و اعتماد بیشتری به روابط اینترنتی داشته اند زمان بیشتری را در شبکه های مجازی و اینترنتی صرف کرده اند و همچنین رابطه مثبت بین نظارت بدنی و استفاده از شبکه های مجازی مشاهده شده است. نظارت بدنی و شرم بدنی بالاترین ضرایب همبستگی با متغیر نهایی، یعنی اعتماد به نفس مشروط را نشان داده اند همچنین نتایج نشان داده اند در چارچوب نظریه خود ایژه سازی، متغیر احساس امنیت در روابط مجازی رابطه ای معنادار با متغیرهای مراقبت بدنی شرم بدنی و اعتماد به نفس مشروط داشته است و با سایر متغیرها رابطه معناداری نشان نداده است. همچنین مطابق با نتایج احساس امنیت در روابط مجازی رابطه معنادار با میزان الگوی استفاده از رسانه های جمعی و شبکه های اجتماعی داشته است و استفاده از رسانه های جمعی و شبکه های اجتماعی رابطه ای کاملاً معنادار و مثبت با مراقبت بدنی داشته است.

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه با همکاری گروه های پژوهشی حقوق، فلسفه و حقوق، مرکز تحقیقات حقوق
کنفرانس ملی ارتقای سلامت شهری حقوقی پزشکی و فارسی
NATIONAL CONFERENCE ON HEALTH PROMOTION &
IT'S LEGAL & MEDICAL CHALLENGES

جدول ۴: توصیف متغیرها

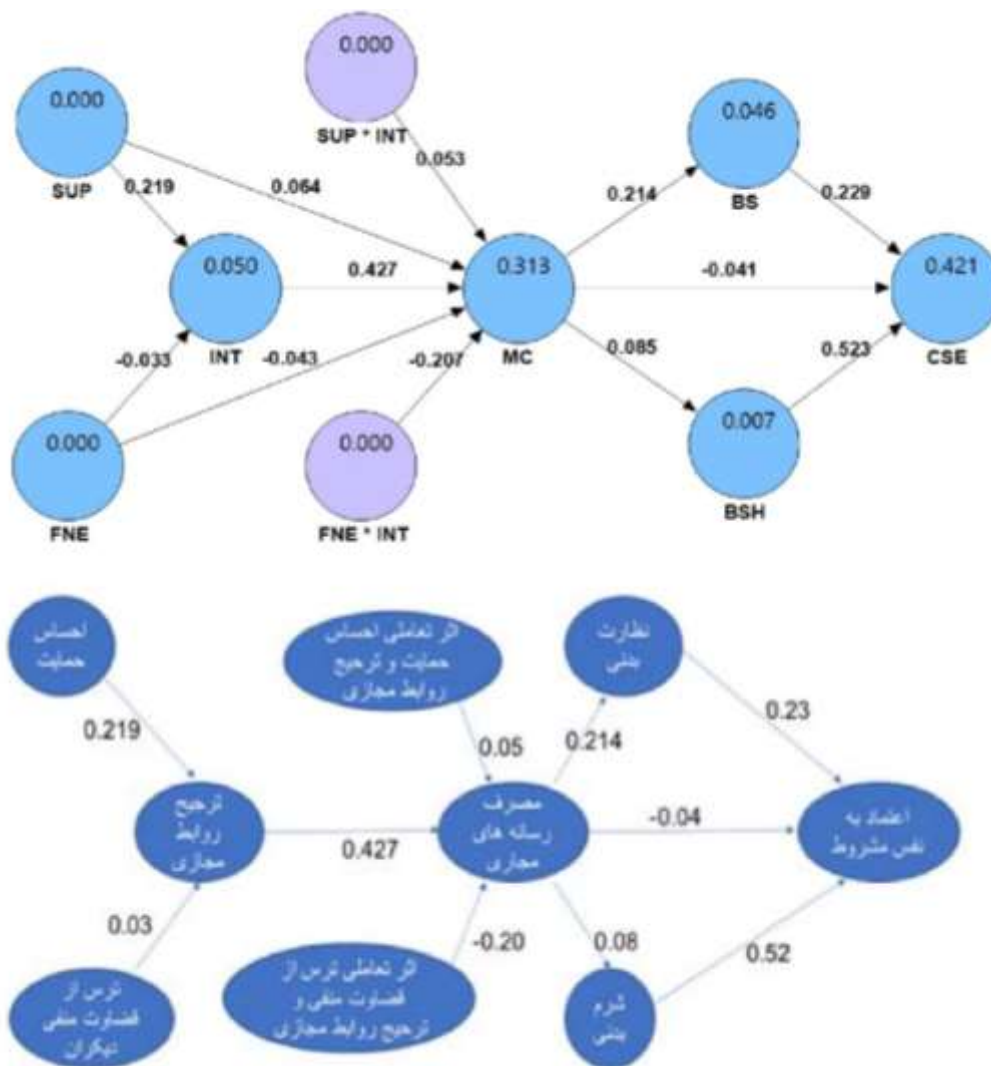
نام متغیر	تعداد	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
حمایت اجتماعی و خانوادگی	۲۷۱	۱۲,۰۰	۶۰,۰۰	۴۳,۲۹۷۹	۹,۱۹۳۸۱
ترس از قضاوت منفی دیگران	۲۷۱	۸,۰۰	۴۰,۰۰	۲۴,۲۳۷۸	۷,۵۵۸۸۰
ترجیح روابط مجازی	۲۴۴	۹,۰۰	۴۵,۰۰	۱۹,۰۲۸۷	۷,۶۹۰۱۹
مصرف رسانه های اجتماعی	۲۶۳	۷,۰۰	۴۰	۱۶,۷۹۴۷	۶,۴۳۷۲۸
نظارت بدنی	۲۷۱	۱۰,۰۰	۴۰,۰۰	۲۴,۵۸۳۴	۴,۹۸۳۹۳
شرم بدنی	۲۷۱	۸,۰۰	۳۷,۰۰	۲۱,۱۰۲۱	۵,۸۰۸۲۹
اعتماد به نفس مشروط	۲۷۱	۸,۰۰	۲۵,۰۰	۱۵,۲۹۱۳	۳,۱۸۳۶۹

جدول ۵: ماتریس همبستگی

عامل	SUB	FNE	INT	MC	BS	BSH	CSE
■ احساس حمایت	۱,۰۰						
■ ترس از قضاوت منفی دیگران	۰,۱۰۰	۱,۰۰					
■ ترجیح روابط مجازی	۰,۱۶۱	۰,۰۰۰	۱,۰۰				
■ استفاده از رسانه های مجازی	۰,۳۶۵	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱,۰۰			
■ نظارت بدنی	۰,۳۷۱	۰,۰۱۵	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱,۰۰		
■ شرم بدنی	۰,۰۱۵	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱,۰۰	
■ اعتماد به نفس مشروط	۰,۳۸۳	۰,۰۱۷	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱,۰۰

۱۷. معادلات ساختاری

در این پژوهش و با توجه به ساختاری بودن مدل پژوهش از آزمون معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار PLS استفاده شد. بدین ترتیب در این آزمون روابط سازه ها در قیاس با یکدیگر مورد بررسی قرار گرفت که به شرح و توضیح هر کدام از فرضیه های پژوهش پرداخته می شود.

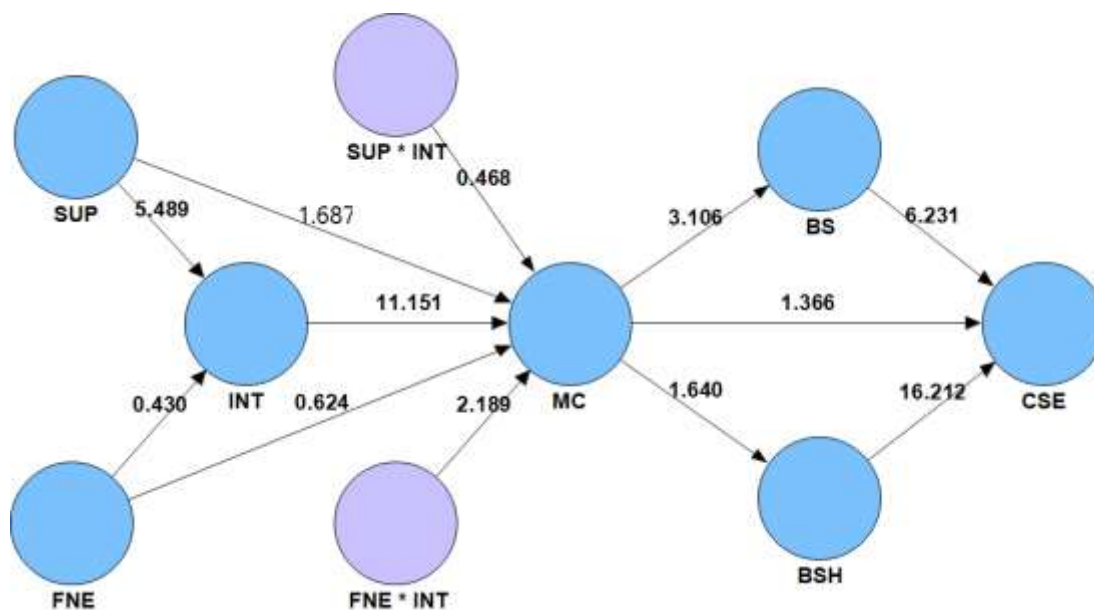
شکل ۱. مقادیر ضریب تعیین متغیرهای مکنون درون زای مدل و ضرایب مسیر

۱۷-۱: معیارهای آزمون مدل ساختاری

شاخص ضریب تعیین (R^2) متغیرهای مکنون درون زای مدل و ضرایب مسیر (بتا)

مطابق با شکل ۱ میزان R^2 برای دو متغیر درون زای مدل یعنی مصرف رسانه و اعتماد به نفس مشروط به ترتیب برابر با ۰/۳۱۳ و ۰/۴۲۱ است و این موضوع، بیانگر ارزش متوسط برای هر دو متغیر می باشد؛ بنابراین متغیر مصرف رسانه به میزان ۳۱/۳ درصد و متغیر اعتماد به نفس مشروط به میزان ۴۲/۱ درصد از تغییرات مربوط به متغیرهای مستقل و اثرگذار را به صورت مستقیم و غیر مستقیم تبیین می کند. در سوی دیگر، ضرایب تعیین دو متغیر درون زای یعنی احساس امنیت در روابط اینترنت، قضاوت در مورد ظاهر و زیبایی و شرمندگی ظاهر بسیار پایین هستند و درصد ناچیزی از اثرگذاری مستقیم روابط خود را توجیه می کنند در ارتباط با ضرایب مسیر که اثرگذاری مستقیم یک متغیر مستقل بر متغیر وابسته را نشان میدهد بیشترین ضریب مربوط به رابطه میان شرمندگی ظاهر با اعتماد به نفس مشروط برابر با ۰/۵۲۳ است. همچنین رابطه میان

۱۷-۲. ضرایب معناداری (Z-Value)

شکل ۲: ضرایب معناداری

۱۷-۳: شاخص ارتباط پیشبینی (Q)

هدف این شاخص توانایی مدل ساختاری پژوهش در پیشبینی به روش چشم پوشی است. این شاخص تنها برای سازه های درون زای مدل گزارش میشود مقادیر بالای صفر نشان میدهد که مقادیر مشاهده شده درست بازسازی شده اند و مدل توانایی پیش بینی دارد؛ بنابراین با توجه به جدول ۶، قدرت پیشبینی برای سازه های مصرف رسانه و اعتماد به نفس مشروط به ترتیب برابر با ۰/۱۷ و ۰/۱۹ است که با توجه به مقادیر (۰/۰۲، ضعیف، ۰/۱۵، متوسط و ۰/۳۵، قوی) دارای برازش بین متوسط متمایل به قوی میباشد این شاخص برای سازه احساس امنیت در روابط اینترنت ۰/۰۲ میباشد که ارزشی در سطح ضعیف را نشان می دهد.

جدول ۶: مقادیر Q۲ متغیرهای درون زای مدل

سازه	SSO	SSE	1-SSE/SSO
مصرف رسانه	۸۱۳	۶۷۲/۲۲۳	-/۱۷
اعتماد به نفس مشروط	۸۱۳	۶۵۵/۵۰۲	-/۱۹
احساس امنیت در روابط اینترنت	۲۱۶۸	۲۱۱۹/۰۷۲	-/۰۲

۱۷-۴: معیار آزمون مدل کلی (GOF)

شاخص "GOF" که به ارزیابی کلی مدل ساختاری می پردازد هر دو مدل اندازه گیری و ساختاری را مد نظر قرار میدهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار میرود؛ بنابراین با توجه به فرمولی که در فصل سوم بیان شد باید این مقدار را به صورت دستی محاسبه نمود بر این پایه باید از حاصل ضرب متوسط مقادیر اشتراکی متوسط ضرایب تعیین جذر گرفت. پس مقدار Communalities = ۰/۵۵۱ و $R^2 = ۰/۱۶۷$ بدین میزان محاسبه گردید حال میباید هر دو مقدار را با

یکدیگر در زیر رادیکال ضرب نمود؛ بنابراین جواب نهایی پس از ضرب میشود: $0/100$ که با توجه به مقادیر $GOF (0/01)$ ، $0/25$ و $0/36$ برازش مدل در سطح ضعیف متمایل به متوسط محاسبه میشود.

۱۸. بررسی فرضیه های پژوهش بر اساس یافته ها

با توجه به مدل تحقیق در جدول زیر بر حسب روابط میان سازه ها فرضیه های تحقیق نیز تعیین میشود که نتایج هر کدام بر اساس ضرایب معناداری Z و ضرایب بتا گزارش می شود.

جدول ۷. نتایج روابط میان سازه های مدل

رابطه	ضریب مسیر (بتا)	ضریب معناداری Z	نتیجه
رابطه SUP با INT	$-0/219$	$0/189$	تأیید
رابطه SUP با MC	$-0/064$	$1/687$	رد
رابطه FNE با INT	$-0/022$	$0/430$	رد
رابطه FNE با MC	$-0/043$	$0/724$	رد
رابطه INT با MC	$-0/127$	$11/151$	تأیید
نقش تعدیلگر INT در رابطه میان SUP با MC	$-0/053$	$0/468$	رد
نقش تعدیلگر INT در رابطه میان FNE با MC	$-0/197$	$2/189$	تأیید
رابطه MC با BS	$-0/214$	$2/106$	تأیید
رابطه MC با BSH	$-0/085$	$1/640$	رد
رابطه MC با CSE	$-0/041$	$1/366$	رد
رابطه BS با CSE	$-0/229$	$6/221$	تأیید
رابطه BSH با CSE	$-0/022$	$16/212$	تأیید

۱۹. بحث و نتیجه گیری

پژوهش های کتابخانه ای و میدانی انجام شده نشان میدهند که استفاده از رسانه های جمعی منبع قوی خود ابراه سازی زنان در دوران پس از زایمان است و نیز شرم، بدنی نظارت بدنی و مصرف رسانه ای، رابطه ای معنادار با عزت نفس مشروط دختران داشته اند نتایج پرسشنامه توزیعی در میان دختران دانشگاه تبریز حاکی است که احساس حمایت اجتماعی و خانوادگی، رابطه ای معنادار و مثبت با احساس امنیت در روابط مجازی داشته است؛ در حالی که رابطه آن با متغیر استفاده از رسانه های جمعی و شبکه های اجتماعی معنادار نبوده است البته بخشی از نتایج حاصله با نتایج پژوهشهای قبلی همخوانی نداشته است؛ زیرا پژوهشهای قبلی حکایت از رابطه منفی معنادار میان احساس حمایت و میزان استفاده از رسانه های اجتماعی داشته است. در ارتباط با رابطه احساس حمایت اجتماعی و احساس امنیت در روابط مجازی این رابطه در این پژوهش معنادار نبوده است؛ با این توضیح که این پژوهش از محدود پژوهش هایی است که متغیر ترس از ارزیابی منفی دیگران را در مورد خود ابراه سازی جنسی مورد توجه قرار داده است. در کتب تاریخی و روان شناسی اجتماعی که به بررسی خلق و خوی ایرانیان می - پردازند به کرات به بحث در مورد رابطه فرد با محیط پیرامون پرداخته میشود. این متغیر، بعد منفی روابط اجتماعی در جوامع با روابط گرم را مد نظر قرار میدهد. در جامعه ایران در مقایسه با کشورهای اروپایی روابط خانوادگی و اجتماعی، شدت و در هم تنیدگی بسیار بیشتری دارد که در موارد متعدد سبب نوعی کنجکاوی در حوزه خصوصی افراد هم میشود؛ به دیگر سخن

خانواده های ایرانی هنگامی که با مشکلی روبرو میشوند، یکی از نگرانیهای،ایشان اطلاع دیگر افراد نزدیک به آنها از آن مسأله است.

از منظر یافتههای جرم،شناختی از آن جایی که شبکه های اجتماعی به واسطه برخی ویژگی- ها از قبیل سهولت دسترسی و احساس امنیت ناشی از گمنامی زمینه حضور حداکثری کاربران را فراهم نموده است به تدریج شبکههای یاد شده باعث میشوند الگوهای تبلیغ شده در فضای مجازی بر فضای حقیقی غلبه کنند و حتی سبک زندگی و نحوه گفتار و پوشش کاربران تحت تاثیر قرار گیرد؛ چرا که رفتار مجرمانه همانند هر نوع رفتار دیگر در اثر تماس با اشخاص دیگر در اثر فرایند رابطه یاد گرفته می.شود نظریه معاشرت ترجیحی ادوین ساترلند مبین این موضوع است که افراد در همنشینی خویش با افراد جامعه، تعریفهایی را فرا میگیرند که گاه موافق و گاه مخالف رفتارهای کجروانه است اگر تعریفهایی که کنش بزهکارانه را قابل قبول مینماید با پشتوانه ای قوی تر از تعریفهایی مخالف با رفتار کجروانه، به فرد القا شود و فرد نیز در دفعات متعدد با این دسته تعاریف مواجه شود، احتمال اینکه فرد مرتکب کجروی شود بیشتر است.تئوری گابریل تارد نیز بر این فرض مبتنی است که تمام اعمال و افعال با اهمیت زندگی اجتماعی تحت تاثیر مدلها و نمونه ها میباشند و هر کسی بر طبق عادات و رسوم مورد قبول محیط خود رفتار میکند اگر کسی دزدی میکند یا مرتکب بزه قتل میشود کاری جز تقلید از دیگران انجام نمی دهد، (سلیمی، ۱۳۸۰، ص ۵۱۳)؛ بنابراین میتوان گفت مطابق نظریه ابژه سازی زنان در دوران پس از زایمان چون در شبکه های اجتماعی و فضای سایبر به دنبال کسب هویت و منزلت اجتماعی هستند ممکن است به صورت بالقوه در معرض سوء- استفاده بزهکاران فرصت طلب قرار گیرند البته کثرت معاشرت با فردی که مبدل به ابژه شده است زمینه بزه دیدگی افراد را تشدید خواهد کرد.

در مجموع میتوان گفت علت حضور گسترده و روزافزون افراد جامعه امروز ما - بویژه زنان در دوران پس از زایمان و دختران - در شبکه های اجتماعی احتیاج آنها به روابط اجتماعی است که این موضوع تا حدود زیادی ناشی از احساس تنهایی یا طلاقهای به اصطلاح عاطفی در میان زوجهاست. فضای سایبر به دلیل گمنامی کاربران بستری مناسب برای جبران این کمبودهاست. با توجه به آنکه در وضعیت فعلی اغلب شبکه های اجتماعی مورد استفاده از قبیل تلگرام اینستاگرام واتساپ و غیره قابلیت رصد اطلاعاتی کامل از طرف مسؤولین ذیربط را ندارند، نوعی احساس آزادی و امنیت برای کاربران ایجاد شده است. زنان در دوران پس از زایمانی که تحت تاثیر بمباران تبلیغاتی رسانه ها به ابژه مبدل شدهاند و در اثر اعتماد به نفس متزلزل دچار اختلالات روان شناختی همچون افسردگی میشوند به مرور اقدام به انتشار جزئیات زندگی خصوصی در این شبکه ها میکنند و با عضویت در گروههای مختلف به پیامهای دوستی افراد ناشناس پاسخ مثبت میدهند. این نوع از رفتارهای پر خطر بر مبنای نظریه های جرم شناختی از قبیل سبک زندگی گات فردسون و هیندلانگ احتمال بزه دیدگی را افزایش میدهد؛ چرا که به هر میزان که فعالیت های تفریحی و اوقات فراغت فرد بیشتر باشد و با افراد بزهکار یا با محیطهای مجرمانه یا در زمانهای خطرناک تردد داشته باشد شانس بزه دیدگی او افزایش مییابد. هر چند نظریه معاشرت ترجیحی برای تبیین بزهکاری به کار می رود اما میتوان از این نظریه برای توضیح بزه دیدگی نیز استفاده کرد؛ با این توضیح که شبکههای اجتماعی به واسطه برخی ویژگی ها همچون سهولت در دسترسی و گمنامی کاربران زمینه حداکثری حضور زنان در دوران پس از زایمان را فراهم میکند، به نحوی که گاه الگوهای معرفی شده در فضای مجازی بر فضای حقیقی غلبه میکند و به واسطه آنکه فرد در این شبکه ها حضور مستمر و طولانی دارد به تدریج الگوهای زندگی خود از جمله نحوه پوشش و گفتار را از آنها اقتباس میکند و به دلیل کثرت معاشرت با افرادی که به اندامهای خود توجه میکنند خود را در کانون توجهات قرار میدهد که همین امر زمینه بزه دیدگی زنان در دوران پس از زایمان را تشدید می کند.

۲۰. پیشنهادها

موضوع مقابله با آسیبهای فضای مجازی از قاعده رجحان پیشگیری بر کیفر مستثنا نیست. از سوی دیگر، با توجه به تقسیم بندی راهکارهای پیشگیرانه به تدابیر پیشگیرانه وضعی و تدابیر پیشگیرانه اجتماعی، از آنجایی که وجه غالب تدابیر وضعی - به دلیل ماهیت فنی فضای سایبر - امنیتی است از این رو راهبرد پیشگیری اصلاحی یا اجتماعی شامل پیشگیری جامعه مدار و رشد مدار ترجیح دارد؛ بنابراین با توجه به پرسشنامه توزیعی و علت شناسی رفتار کاربران پیشنهاد می شود:

اولاً: با توجه به آنکه یکی از دلایل مهم اقبال کاربران به شبکه های اجتماعی خارجی، احساس امنیتی است که به دلیل گمنامی و مخفی نگاه داشتن هویت واقعی برای آنها حاصل میشود، میباید شبکه های اجتماعی بومی بیش از پیش با چاشنی خلاقیت و ابتکار از جهت کمی و کیفی، توسعه داده شود تا مورد اقبال عمومی قرار گیرند.

ثانیاً: تقویت نهاد خانواده و ایجاد صمیمیت بیشتر در روابط دختران با اعضای خانواده، سبب میشود احساس تنهایی رخت ببرند و دختران گرایش کمتری به ارتباطات ناایمن خارج از خانواده داشته باشند.

ثالثاً: تولید محتوا و تبلیغ الگوهای بومی و منطبق با فرهنگ اسلامی و ایرانی از سوی رسانه های داخلی سبب میشود زنان در دوران پس از زایمان وارد فرایند منفی خود ابرزه سازی نشوند و از اختلالات روان شناختی ناشی از شرم بدنی مصون بمانند. رابعاً: افزایش سواد دیجیتالی کاربران در تمام سطوح بویژه کودکان و زنان در دوران پس از زایمان و آگاه سازی آنها در خصوص مخاطرات فضای مجازی میتواند آنها را مجاب سازد تا به فضای مجازی خوشبین نباشند و به درخواستهای دوستی ناشناس پاسخ ندهند و از ارسال تصاویر خصوصی خود برای دیگران خودداری نموده و در ورود به گروهها و ترک زود هنگام گروه های نابهنجار، دقت نموده و تماس افراد غریبه را مسدود نمایند.

منابع

۱. ابراهیم آبادی، حسین. رویکردی میان رشته ایی به سبک زندگی با نگاهی به جامعه ایران. فصلنامه مطالعات میان رشته ایی در علوم انسانی، (۴)، ۵۳-۳۳. ۱۳۹۲.
۲. ابراهیمی، شهرام. جرم شناسی پیشگیری. چاپ چهارم. میزان. ۱۳۹۶.
۳. افراسیابی، علی. جنسیت و بزه دیدگی در دانشنامه بزه دیده شناسی و پیشگیری از جرم. یکم. نشر میزان. ۱۳۹۳.
۴. برقی، ایرانی زیبا و مریم عزیز ساخت و اعتباریابی پرسشنامه سنجش روابط عاطفی اینترنتی"، مجله شخصیت و تفاوت های فردی شماره ۹ دوره ۴، (۱۳۹۴)
۵. بیرامی، منصور و یزدان موحدی، معصومه؛ ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی اجتماعی - عاطفی با اعتیاد به اینترنت در جامعه دانشجویی، دو فصلنامه علمی - پژوهشی شناخت اجتماعی، شماره ۳ دوره ۲، ۱۳۹۳
۶. جناآبادی، حسین و ، شیرانی اسدالله تعیین ارتباط احساس تنهایی و حمایت اجتماعی با اعتیاد به تلفن همراه در دانش آموزان، روان شناسی مدرسه، شماره ۴ ، ۱۳۹۵.
۷. دارابی، شهر داد. بزهکاری یقه سرخها. چاپ اول. نشر میزان. ۱۳۹۸.
۸. رایجیان اصلی مهرداد. بزه دیده شناسی چاپ اول. نشر شهر دانش. ۱۳۹۸.
۹. رایجیان اصلی مهرداد. بزه دیده شناسی حمایتی. چاپ اول. نشر دادگستر. ۱۳۹۰.
۱۰. رایجیان اصلی مهرداد. درآمدی بر جرم شناسی. چاپ اول. نشر سمت. ۱۳۹۸.
۱۱. رفیع پور فرامرز؛ آناتومی جامعه تهران شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۴.
۱۲. ستمی تبریزی، لمیاء. نقش آفرینی بزه دیده در رخ دادن جرم در دانشنامه بزه دیده شناسی و پیشگیری از جرم. جلد یکم. نشر میزان. ۱۳۹۳.

۱۳. الستی، ساناز حسن پور، معصومه. بزه دیده شناسی و پیشگیری از بزه دیدگی. مجله تخصصی نور. (۱) ۵۶، ۲۴-۲۷، ۱۳۸۵.
۱۴. سلیمی، علی و، داوری محمد جامعه شناسی کجروی قم پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۰
۱۵. شیر، عباس. بزه دیده شناسی در دانشنامه بزه دیده شناسی و پیشگیری از جرم. جلد دوم نشر میزان. ۱۳۹۳.
۱۶. فرانک پی ویلیامز و ماری لین دی مکشین؛ نظریه های جرم شناسی ترجمه حمیدرضا ملک محمدی، تهران: نشر میزان، ۱۳۸۸.
۱۷. قاضی مرادی، حسن؛ در پیرامون خردمداری: ایرانیان رساله ای در روان شناسی اجتماعی ایران مردم، ایران تهران نشر اختران، ۱۳۸۶.
۱۸. مؤذن زادگان حسنعلی صالحی، فرشته. پیشگیری وضعی از خشونت علیه زنان. مطالعات پیشگیری از جرم. ۱۳(۴۷). ۱۳۹۷. ۳۷-۶۴.
۱۹. میرزایی، خلیل و، صدیقی، بهرنگ و صفری قهرودی، فاطمه؛ بررسی ویژگیهای ارتباطی شبکه های اجتماعی اینترنتی و تاثیر آنها بر روابط اجتماعی کاربران"، مطالعات علوم اجتماعی ایران، شماره ۳۷، دوره ۱۰، ۱۳۹۲.
۲۰. نجفی ابرند آبادی علی حسین. پیشگیری عادلانه از جرم در علوم جنایی، مجموعه مقالات در تجلیل از استاد دکتر محمد آشوری چاپ ششم. انتشارات سمت. ۱۳۹۵.
۲۱. نجفی ابرند آبادی علی حسین. جنایات بین المللی و جرم شناسی، دیباچه در جرم شناسی فراملی، انتشارات میزان. ۱۳۹۶.
۲۲. نجفی ابرند آبادی، علی حسین. جرم شناسی در آغاز هزاره سوم در دانشنامه جرم شناسی. چاپ سوم. گنج دانش. ۱۳۹۳.
۲۳. نجفی ابرند آبادی، علی حسین. درآمدی بر سیاست کیفری عوام گرا، دیباچه در: کریستین لازرژ درآمدی بر سیاست جنایی چاپ پنجم انتشارات میزان. ۱۳۹۵.
۲۴. نجفی توانا علی. تقریرات جرم شناسی دوره دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی. ۱۳۹۹.
۲۵. وجدانی فخر، مهدیه دارابی، شهرداد نجفی توانا علی. بزه دیده شناسی آبی در سایه پدیده جهانی قتل زنان، فمساید مطالعات پلیس، زن، ۱۵، (۳۵)، ۴۰-۲۱، ۱۴۰۰.
۲۶. وروایی، اکبر. نظریه های بزه دیدگی در دانشنامه بزه دیده شناسی و پیشگیری از جرم. جلد دوم. میزان. ۱۳۹۳.
۲۷. Barzoki, M.H. & M. Vahedi & S. Nourmohamadi & S. E. Kalantari; "The Mediating Role of Contingent Self-Esteem in the Association between Selfobjectification and Self-Esteem", Sexuality & Culture, ۲۲, ۲۰۱۸.
۲۸. Calogero, R. M. & J. K. Thompson; "Potential Implications of the Objectification of Women's Bodies for Women's Sexual Satisfaction", Body Image, ۶(۲), ۲۰۰۹.
۲۹. Chandra E. & C. E. Feltman & D. M. Szymanski; "Instagram Use and Selfobjectification: The Roles of Internalization, Comparison, Appearance Commentary, and Feminism", Sex roles, Vol. ۷۸, Issue ۵-۶, ۲۰۱۸.
۳۰. De Boer Lindsey B. & L. Medina Johnna & L. Davis Michelle & E. Presnell Katherine & B. Powers Mark & A. J. Smits Jasper; "Associations between Fear of Negative Evaluation and Eating Pathology During Intervention and ۱۲-Month Follow-up", Cogn Ther Res, ۳۷, ۲۰۱۳.
۳۱. Dittmar, H.; Consumer Culture, Identity and Well-Being, Hove: Psychology Press, ۲۰۰۸.
۳۲. Fardouly, J. & B. K. Willburger & L. R. Vartanian; "Instagram Use and Young Women's Body Image Concerns and Self-objectification: Testing Mediational Pathways", New Media & Society, ۲۰(۴), ۲۰۱۸.
۳۳. Feltman, C. E. & D. M. Szymanski; "Instagram Use and Self-objectification: The roles of internalization, comparison, appearance commentary, and feminism", Sex Roles, ۷۸, ۲۰۱۸.
۳۴. Fredrickson, B. L., & T. Roberts; "Objectification Theory: Toward Understanding Women's Lived Experiences and Mental Health Risks", Psychology of Women Quarterly, ۲۱(۲), ۱۹۹۷.

۳۵. Hill, M. S. & A. R. Fischer; "Examining Objectification Theory: Lesbian and Heterosexual Women's Experiences with Sexual and Selfobjectification", The Counseling Psychologist, ۳۶(۵), ۲۰۰۸.
۳۶. Kozee, H. B. & T. L. Tylka & C. L. Augustus-Horvath & A. Denchik; Development and Psychometric Evaluation of the Interpersonal Sexual Objectification Scale", Psychology of Women Quarterly, No. ۳۱, ۲۰۰۷.
۳۷. Marcum, C. & E. Higgins George; "Social Networking as a Criminal Enterprise", CRC.
۳۸. McKinley, N. M. & J. S. Hyde; "The Objectified Body Consciousness Scale: Development and Validation", Psychology of Women Quarterly, ۲۰(۲), ۲۰۱۴.
۳۹. Moradi, B & H. B. Kozee & T. L. Tylka & C. L. Augustus-Horvath & A. Denchik; "Objectification Theory: Areas of Promise and Refinement", The Counseling Psychologist, ۳۹(۱), ۲۰۱۱.
۴۰. Moradi, B. and Y. Huang; Objectification Theory and Psychology of Women: A Decade of Advances and Future Directions", Psychology of Women Quarterly, No. ۳۲, ۲۰۰۸.
۴۱. Pidgeon, A. & R. A. Harker; "Body-focused Anxiety in Women: Associations with internalization of the thin-ideal, dieting frequency, body mass index and media Effects", Open Journal of Medical Psychology, ۲(۴B), ۲۰۱۳.
۴۲. Reichert, T. & J. Lambiase; "Peddling Desire: Sex and the Marketing of Media and Consumer Goods", In T. Reichert, & J. Lambiase (eds.), Sex in consumer culture: the erotic content of media and marketing, Mahwah, NJ. Erlbaum, ۲۰۰۶.
۴۳. Roberts, J. A. & C. Manolis & P. Pullig; "Contingent Self-esteem, Selfpresentational Concerns, and Compulsive Buying", Psychology and Marketing, ۳۱(۲), ۲۰۱۴.
۴۴. Royal Society for public health, "Instagram Ranked Worst for Young People's Mental Health, ۲۰۱۷.
۴۵. Slater, A. & M. Tiggemann; "Body Image and disordered Eating in Adolescent Girls and Boys: a Test of Objectification Theory", Sex Roles, ۶۳(۱-۲), ۲۰۱۰.
۴۶. Szymanski, D. M. & L. B. Moffitt & E. R. Carr; "Sexual Objectification of Women: Advances to Theory and Research ۱۷", the Counseling Psychologist, ۳۹(۱), ۲۰۱۱.
۴۷. Vandenbosch, L. & S. Eggermont; "Understanding Sexual Objectification: a Comprehensive Approach toward Media Exposure and Girl's Internalization of Beauty Ideals, Self-objectification and Body Surveillance", Journal of Communication, ۶۲(۵), ۲۰۱۲.

A study of Women's Psychological Victimization in the Postpartum Period

Zahra Saman

M.A in Criminal Law & Criminology, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

(Corresponding Author) zawra.saman@gmail.com

Abstract

From the second half of the ۲۰th century, criminologists have changed their views on delinquency and considered delinquency to be something beyond the delinquent, and in this regard, they considered the perceived delinquent as well. It is obvious to everyone that throughout the history of mankind, societies have never been free of crime and violence. But what makes societies different from each other in this field is the way they deal with victims and perpetrators. Criminology studies in the cyber platform show that women in the postpartum period are among the "most vulnerable groups" in the cyber space. What adds to the concerns is that with the emergence and spread of social networks, the growth of women's victimization in the postpartum period has increased exponentially. Dealing with the victimization of women in the postpartum period depends on the exact etiology of the problem and taking appropriate measures to deal with and eliminate the crime-causing factors. Today, in the era of the dominance of the virtual world over the real world, with the expansion of the Internet and social networks, social communication and the subsequent elements of individual identity have undergone extensive quantitative and qualitative changes. Women in the postpartum period, as a major part of social network users, are exposed to threats and psychological injuries more than ever due to their physical and psychological characteristics. One of the types of injuries that can be explained in the framework of social psychology knowledge is "self-objectification". The current research is applied in terms of purpose and descriptive-survey in terms of implementation.

Keywords: Social Networks, Self-Objectification, Social Prevention, Women's Psychological Victimization, Postpartum Period.